

รายงานการไปประชุมวิชาการ
ตามระเบียบมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ว่าด้วยการให้ทุนฝึกอบรม ดูกาน
และประชุมทางวิชาการแก่บุคลากรของมหาวิทยาลัย

ไปเข้าร่วมการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ เรื่อง The 15th Asian Conference on Psychology & the Behavioral Sciences (ACP2025)

ณ Toshi Center Hotel, Tokyo, Japan

ตั้งแต่วันที่ 24 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2568 ถึงวันที่ 29 เดือน

มีนาคม พ.ศ. 2568 เป็นระยะเวลา 8 วัน (รวมวันเดินทางไป - กลับ)

2. รายละเอียดเกี่ยวกับการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ

(1) หัวข้อเรื่อง และวัตถุประสงค์ของการประชุม/สัมมนา

หัวข้อการประชุม เรื่อง The 15th Asian Conference on Psychology & the Behavioral Sciences (ACP2025)

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมความรู้ทางจิตวิทยาและพฤติกรรมศาสตร์ แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างนักวิชาการจากนานาชาติ สนับสนุนงานวิจัยข้ามวัฒนธรรมและสหวิทยาการในประเด็นด้านสุขภาพจิต การศึกษา พฤติกรรมมนุษย์ และความเป็นอยู่ที่ดี

(2) ผู้เข้าร่วมประชุม

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุมรวม 829 คน จาก 60 ประเทศ

ประกอบด้วย:

- คณาจารย์จากมหาวิทยาลัยต่างประเทศและในประเทศประมาณ 53%
- นักศึกษาระดับปริญญาเอก 22%
- ผู้ปฏิบัติงานภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงผู้เชี่ยวชาญจากองค์กรระหว่างประเทศ

(3) วิธีการประชุม

การประชุมจัดขึ้นแบบผสมผสาน (Hybrid) ทั้งในสถานที่จริง ณ Toshi Center Hotel กรุงโตเกียว และระบบออนไลน์

ประกอบด้วย Keynote, Panel Discussion, Parallel Sessions, Workshop, Poster Presentation และกิจกรรมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม

(4) การเข้าร่วมประชุม

ในการประชุมครั้งนี้ข้าพเจ้าเข้าร่วมในฐานะผู้เข้าร่วมประชุม และ ผู้นำเสนอผลงานวิจัย

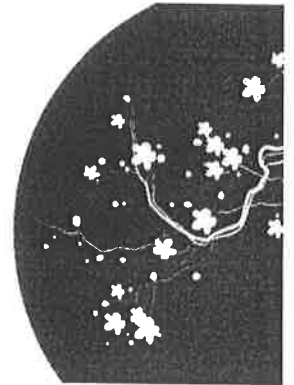
(5) ผลการประชุม

สาระสำคัญที่ได้รับจากการเข้าร่วมประชุม มีดังนี้

ACP2026

The 16th Asian Conference on Psychology & the Behavioral Sciences

March 22-27, 2026 | Join us in Tokyo and Online

1) การนำเสนอหัวข้อ Identification of Help-Seeking Skill Profiles in School-Aged Children and Associations with Attachment and Friendship

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุลักษณะกลุ่มของทักษะการขอความช่วยเหลือในเด็กวัยเรียน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะกลุ่มเหล่านั้นกับระดับของการหลีกเลี่ยงความผูกพัน (attachment avoidance) และการรับรู้เกี่ยวกับมิตรภาพในตนเอง การวิจัยใช้วิธีการแบบมุ่งเน้นบุคคล (person-centered approach) โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 รวมจำนวน 162 คน อายุระหว่าง 10-12 ปี ซึ่งตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการขอความช่วยเหลือ ความผูกพัน และมิตรภาพ ผลการวิเคราะห์โปรไฟล์เชิงแฝง (Latent Profile Analysis) พบว่าทักษะการขอความช่วยเหลือสามารถจำแนกได้เป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ (1) กลุ่มที่มีทักษะสูงในทุกด้าน (22%) (2) กลุ่มที่มีทักษะระดับปานกลาง (52%) (3) กลุ่มที่มีทักษะต่ำทุกด้าน (7%) (4) กลุ่มที่มีทักษะในการจัดการความคิดเท่านั้น (11%) และ (5) กลุ่มที่พิจารณาวิธีการได้ดีแต่มีพฤติกรรมขอความช่วยเหลือต่ำ (8%) การวิเคราะห์เพิ่มเติมพบว่า กลุ่มที่มีทักษะสูงในทุกด้านมีระดับการหลีกเลี่ยงความผูกพันต่ำกว่ากลุ่มที่มีทักษะระดับปานกลางและต่ำ และมีการรับรู้เกี่ยวกับมิตรภาพในแง่บวกมากที่สุด ขณะที่กลุ่มที่คิดพิจารณาวิธีการได้ดีแต่ไม่กล้าขอความช่วยเหลือมีการรับรู้ด้านมิตรภาพในแง่ลบมากกว่า ผลการศึกษานี้เน้นถึงความสำคัญของปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่-ลูก และการรับรู้เกี่ยวกับมิตรภาพในกลุ่มเพื่อนที่อาจมีบทบาทสำคัญต่อรูปแบบการแสดงออกของทักษะการขอความช่วยเหลือในเด็ก

2) การนำเสนอหัวข้อ Assessing and Prioritizing Needs for Resilience Development in Pre-Service Teachers

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการในการพัฒนาความเข้มแข็งภายในจิตใจ (resilience) ของนักศึกษาครู โดยใช้การวิจัยแบบผสมผสาน (mixed methods) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) การวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มกับครูพี่เลี้ยงและอาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 7 คน รวมถึงนักศึกษาครูชั้นปีที่ 4 อีก 9 คน จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2) การ

วิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บข้อมูลจากนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 จำนวน 256 คน ด้วยแบบสอบถามการประเมินความต้องการด้าน resilience ข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์ด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความต้องการจำแนกตามลำดับความสำคัญ (PNI modified) ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความต้องการพัฒนาความเข้มแข็งทางจิตใจ โดยเฉพาะในด้านการจัดการปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณที่พบว่าระดับการจัดการปัญหาในสภาพจริงต่ำกว่าที่คาดหวัง เมื่อนำมาจัดลำดับความต้องการพบว่า ลำดับความสำคัญขององค์ประกอบที่ควรได้รับการพัฒนามากที่สุด ได้แก่ (1) การจัดการปัญหา (2) ความมั่นคงทางอารมณ์ และ (3) การให้กำลังใจ ตามลำดับ

3) การนำเสนอหัวข้อ Building AI Literacy for Research: Technical Understanding as the Basis for Critical Evaluation

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์ (AI literacy) ในกลุ่มนักวิจัยทางการศึกษารุ่นใหม่ผ่านการเรียนการสอนในหลักสูตร AI literacy ซึ่งนิยามว่าเป็นสมรรถนะระดับสูงที่ประกอบด้วยความสามารถในการเข้าใจการทำงานของ AI การใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ การประเมินและสร้าง AI ตลอดจนมีจริยธรรมในการใช้ AI หลักสูตรถูกออกแบบตาม 4 มิติหลัก ได้แก่ (1) การรู้และเข้าใจ AI (2) การใช้และประยุกต์ใช้ AI (3) การประเมินและสร้าง AI และ (4) จริยธรรมในการใช้ AI โดยใช้การเก็บข้อมูลแบบผสมผสาน ได้แก่ การใช้แบบวัด AI literacy และการสัมภาษณ์เชิงลึก รวมถึงบันทึกประจำวันสัปดาห์ของผู้เรียนในระหว่างภาคเรียน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักศึกษา 3 คน ที่เลือกด้วยวิธี maximal variation sampling ผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้เรียนทุกคนมีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจทางเทคนิคของ AI สูงสุดรองลงมาคือด้านการประเมินเชิงวิพากษ์และการประยุกต์ใช้ AI อย่างไรก็ตามจากข้อมูลเชิงคุณภาพยังพบว่า ทุกโปรแกรมมีการพัฒนาทัศนคติวิพากษ์ต่อ AI อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งเกิดจากความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นในด้านเทคนิคของ AI ปัจจัยสำคัญของหลักสูตรที่ส่งผลต่อผลลัพธ์นี้ ได้แก่ การจัดสรรเวลาให้ผู้เรียนทำความเข้าใจว่า AI คืออะไร และการออกแบบกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องสะท้อนผลการทำงานของ AI อย่างวิพากษ์

4) การนำเสนอหัวข้อ A Lifespan Perspective on Positive Affect Fluctuations on Purpose in Life: Findings from a Nine-Year Longitudinal Study

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระยะยาวระหว่างความผันผวนของอารมณ์เชิงบวก (Positive Affect: PA) กับการมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in Life: PIL) และศึกษาบทบาทของอายุในฐานะตัวแปรกำกับ (moderator) โดยใช้ข้อมูลการติดตามระยะยาว 9 ปี ในกลุ่มผู้ใหญ่และผู้สูงอายุจำนวน 1,298 คนในประเทศสหรัฐอเมริกา จากมุมมองตลอดช่วงชีวิต (lifespan perspective) มีสมมติฐานว่า ความผันผวนในอารมณ์เชิงบวกอาจส่งผลเสียต่อความรู้สึกถึงเป้าหมายในชีวิต และผลกระทบนี้อาจรุนแรงขึ้นเมื่ออายุมากขึ้น ผลการศึกษาพบว่าความผันผวนของ PA มีผลเชิงลบต่อ PIL อย่างมีนัยสำคัญในกลุ่มผู้สูงอายุ โดยแม้ควบคุมปัจจัยด้านสุขภาพ บุคลิกลักษณะ และระดับค่าเฉลี่ยของ PA และอารมณ์เชิงลบ (Negative Affect: NA) แล้วผลดังกล่าวยังคงปรากฏอย่างต่อเนื่อง ผลการศึกษานี้จึงช่วยเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงพลวัตระหว่างอารมณ์และเป้าหมายในชีวิตในแต่ละช่วงวัย โดยเฉพาะในผู้สูงอายุที่มีแนวโน้มเปราะบางต่อความไม่มั่นคงทางอารมณ์ พร้อมเสนอแนวทางการออกแบบมาตรการหรือการแทรกแซงที่เหมาะสมกับกลุ่มวัยสูงอายุ เพื่อเสริมสร้างสุขภาวะทางจิตใจและจิตวิญญาณในระยะยาว

- 5) การนำเสนอหัวข้อ WellFeet: A Digital Psychotherapeutic for Empowering Footcare Literacy and Behavior Among People Living with Diabetic Foot Ulcers and Their Caregivers
- การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิผลเบื้องต้น ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ และความสามารถในการใช้งานของ “WellFeet” ซึ่งเป็นแอปพลิเคชันแนวจิตบำบัดดิจิทัลที่ออกแบบมาเพื่อเสริมสร้างความรู้และพฤติกรรมในการดูแลเท้าของผู้ป่วยเบาหวานที่มีแผลที่เท้า (Diabetic Foot Ulcers: DFU) และผู้ดูแล WellFeet ประกอบด้วยหลักสูตรการเรียนรู้แบบมัลติมีเดียที่ครอบคลุม เส้นทางการเรียนรู้ที่ปรับให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคล แชนบอทที่อิงหลักฐาน และระบบติดตามสุขภาพ โดยให้บริการในภาษาจีนกลาง มาเลย์ และทมิฬ การวิจัยใช้รูปแบบ single-arm แบบผสมผสาน (mixed methods) กับผู้เข้าร่วม 40 คน (ผู้ป่วยเบาหวาน 23 คน และผู้ดูแล 17 คน) โดยวัดผลก่อนใช้ (T1) และหลังใช้แอป 1 เดือน (T2) ด้วยแบบสอบถามความรู้ด้านการดูแลเท้า และการประเมินพฤติกรรมในการดูแลเท้า พบว่าผู้เข้าร่วมมีความรู้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ($M=10.80$ เป็น $M=12.0$, $p<0.01$) และผู้ป่วยมีพฤติกรรมในการดูแลเท้าดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ($M=41.96$ เป็น $M=47.6$, $p<0.01$) แอปยังได้รับการตอบรับเชิงบวกในด้านความง่ายในการใช้งาน ความสามารถในการเรียนรู้ การจัดเนื้อหา การนำทาง และการให้ข้อเสนอแนะ นอกจากนี้ การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาจากกลุ่มสนทนา พบ 4 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ การใช้งานแอป ความท้าทายในการใช้งานต่อเนื่อง ความรู้ที่เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับโรคเบาหวาน และวิถีชีวิตที่ดีขึ้นโดยรวม ผลการศึกษาชี้ว่า WellFeet เป็นเครื่องมือที่มีศักยภาพสูงในการเสริมสร้างความรู้และพฤติกรรมในการดูแลเท้าสำหรับการป้องกันและจัดการ DFU โดยเฉพาะในประชากรที่มีความหลากหลายทางภาษาและวัฒนธรรม
- 6) การนำเสนอหัวข้อ Promoting Health Literacy Through Appreciative Inquiry Learning Management Among Spouses of Community Health Leaders in the Non-Communicable Disease Risk Group
- การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) ของคู่สมรสของผู้นำสุขภาพชุมชนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่อโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ Appreciative Inquiry (AI) ที่เน้นการรับรู้คุณค่าและจุดแข็งของตนเองและชุมชน ควบคู่กับทฤษฎีการสร้างความรู้แบบสร้างสรรค์ทางสังคม (Social Constructivist Theory) ผ่านวงจร AI 5D ได้แก่ Define, Discover, Dream, Design และ Destiny กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยคู่สมรสชาวไทยจำนวน 3 คน และผู้ให้ข้อมูลหลัก 1 คน ที่คัดเลือกด้วยวิธีเจาะจง (purposive sampling) โดยดำเนินกิจกรรมการแทรกแซงเป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสำรวจความรู้ด้านสุขภาพฉบับภาษาไทย การประเมินผลตามโมเดลของ Kirkpatrick และการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและการทดสอบ t-test แบบจับคู่ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าคะแนนความรู้ด้านสุขภาพและผลลัพธ์ด้านสุขภาพของผู้เข้าร่วมดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมยังมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงศักยภาพในการพัฒนาโมเดลชุมชนที่มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ Appreciative Inquiry เพื่อเสริมสร้างสุขภาวะของครอบครัวและลดความเสี่ยงต่อโรคไม่ติดต่อในระดับชุมชน
- 7) การนำเสนอหัวข้อ Evolving Counselor Experiences: Navigating Pre-and Post-Pandemic Mental Health Challenges of University Students in Manila

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจประสบการณ์ของนักจิตวิทยานักแนะแนวในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ประเทศฟิลิปปินส์ ในช่วงก่อนและหลังการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดยมุ่งเน้นที่การเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการให้คำปรึกษา ปัญหาสุขภาพจิตที่เกิดขึ้นใหม่ และการปรับตัวของนักจิตวิทยาต่อสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การวิจัยใช้รูปแบบ convergent parallel mixed-method โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม Counselor Initial Development Plan-Counselor Competency Survey และการสนทนากลุ่ม (focus group discussions) กับนักจิตวิทยามหาวิทยาลัยจำนวน 12 คน ผลการศึกษาชี้ว่า นักจิตวิทยาปรับตัวต่อความท้าทายด้วยการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้และปรับเทคนิคหรือการแทรกแซงให้เหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนไป หลังการระบาด รูปแบบการให้คำปรึกษาแบบผสม (hybrid model) ได้รับความนิยม โดยให้บริการทั้งแบบพบหน้ากันและแบบออนไลน์ พร้อมรับมือกับจำนวนกรณีปัญหาสุขภาพจิตที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากผลกระทบระยะยาวของการระบาดใหญ่ การศึกษานี้ให้ภาพรวมของบทบาทที่เปลี่ยนแปลงของนักจิตวิทยา ความท้าทายที่พบ และนวัตกรรมที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองต่อวิกฤตด้านสุขภาพระดับโลก

8) การนำเสนอหัวข้อ Interpersonal Functioning and Problematic Exercise Behaviors Among Undergraduate Men

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับพฤติกรรมการออกกำลังกายที่ผิดปกติในนักศึกษาระดับปริญญาตรีเพศชาย โดยตั้งสมมติฐานว่า (1) ความเครียดจากปฏิสัมพันธ์ทางสังคมจะทำนายความต้องการกล้ามเนื้อ (drive for muscularity) และภาวะพึ่งพาการออกกำลังกาย (exercise dependence) และ (2) ความไม่พึงพอใจต่อการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจะทำนายพฤติกรรมออกกำลังกายแบบย่ำคิดย่ำทำ (compulsive exercise) กลุ่มตัวอย่างคือชายอเมริกัน 196 คน อายุระหว่าง 18–36 ปี (เฉลี่ย 19.29 ปี) โดย 66 คนในกลุ่มนี้เข้าร่วมการประเมินแบบ micro-longitudinal เป็นเวลา 1 วันในช่วงเช้า บ่าย และเย็น เพื่อประเมินความไม่พึงพอใจต่อการสนับสนุนทางสังคมและพฤติกรรมการออกกำลังกายแบบย่ำคิดย่ำทำ การวิเคราะห์ถดถอยแบบลำดับขั้นแสดงให้เห็นว่าความเครียดจากสังคมสามารถทำนาย drive for muscularity ($\beta = .19, p = .016$) และ exercise dependence ($\beta = .22, p = .006$) ได้อย่างมีนัยสำคัญ ขณะที่โมเดล cross-lagged panel พบว่า พฤติกรรมออกกำลังกายแบบย่ำคิดย่ำทำในช่วงเช้าทำนายความไม่พึงพอใจต่อการสนับสนุนทางสังคมในช่วงบ่ายได้ ($\beta = .46, p = .002$) แต่ความไม่พึงพอใจในช่วงก่อนหน้าไม่ทำนายพฤติกรรมการออกกำลังกายในภายหลัง การศึกษานี้สนับสนุนบางส่วนของทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal model) ต่อพฤติกรรมการออกกำลังกายที่ผิดปกติ และเสนอให้ใช้ตัวแปรด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเป็นเป้าหมายการบำบัดสำหรับนักศึกษาชายที่มีปัญหาดังกล่าว

9) การนำเสนอหัวข้อ The Experience of Depression, Anxiety, and Stress Among Female Undergraduate Students: Physical Health Concerns as Influencing Determinants

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์บทบาทของปัญหาสุขภาพทางกายที่ส่งผลต่อภาวะซึมเศร้า วิตกกังวล และความเครียดในนักศึกษาหญิงระดับปริญญาตรีในประเทศฟิลิปปินส์ โดยมุ่งเน้นไปที่ปัจจัยเฉพาะ ได้แก่ ปัญหาการนอนหลับ อาการปวดศีรษะ ปัญหาในระบบทางเดินอาหาร และการติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจ กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาหญิงจำนวน 971 คน จากมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในฟิลิปปินส์ ซึ่งตอบแบบวัด

Depression, Anxiety, and Stress Scale (DASS) และแบบสอบถามเกี่ยวกับสุขภาพกาย (Physical Health Questionnaire) ผลการวิเคราะห์พบว่า นักศึกษากลุ่มนี้มีระดับภาวะซึมเศร้ารุนแรงมาก ความวิตกกังวลรุนแรงอย่างยิ่ง และความเครียดในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังพบว่า ปัญหาการนอนหลับ อาการปวดศีรษะ ปัญหาในระบบทางเดินอาหาร และการติดเชื้อทางเดินหายใจ สามารถทำนายความเครียดได้อย่างมีนัยสำคัญ และในขณะเดียวกัน ปัญหาการนอนหลับ ปัญหาทางเดินอาหาร และการติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจ ยังสามารถทำนายภาวะซึมเศร้าและความวิตกกังวลได้เช่นกัน ผลการศึกษานี้เน้นย้ำถึงความสำคัญของสุขภาพกายในการทำ ความเข้าใจและประเมินปัญหาสุขภาพจิตในกลุ่มนักศึกษาหญิง

10) การนำเสนอหัวข้อ Acceptance and Psychological Impact of AI Go Robots on Young Children and Their Parents

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจการยอมรับและผลกระทบทางจิตวิทยาของหุ่นยนต์ AI ที่ใช้เล่นหมากล้อม (Go) ในกลุ่มเด็กเล็ก เด็กวัยเรียน และผู้ปกครอง โดยอิงจากกรอบแนวคิดของแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model: TAM) ผ่านการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างกับเด็ก 6 คน (ระดับก่อน ประถมถึงประถมศึกษา) และผู้ปกครองของพวกเขา ผลการศึกษาพบว่า เด็กเล็กมองว่าหุ่นยนต์สนุกและน่าเพลิดเพลิน แต่บางครั้งรู้สึกว่าการตั้งและเก็บหมากของหุ่นยนต์ซ้ำเกินไป เด็กกลุ่มนี้ยังชื่นชอบการเล่นกับครูหรือเพื่อนมากกว่า เพราะเห็นคุณค่าของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และต้องการให้หุ่นยนต์มีความสามารถในการโต้ตอบมากขึ้น ขณะที่เด็กวัยเรียนเห็นว่าหุ่นยนต์ AI มีประโยชน์ทั้งในด้านการเรียนและความบันเทิง แต่ยังคงชอบเล่นกับครูมนุษย์หรือคู่แข่งออนไลน์มากกว่าในแง่ของความท้าทาย ผู้ปกครองเห็นว่าหุ่นยนต์ช่วยเพิ่มความถี่ในการฝึกฝนของเด็ก ช่วยพัฒนาทักษะการเล่น และลดเวลาที่ต้องใช้ในการพาเด็กไปเรียน อย่างไรก็ตาม ผู้ปกครองเห็นว่าหุ่นยนต์ไม่สามารถแทนที่ครูมนุษย์ได้ โดยเฉพาะด้านความสัมพันธ์ทางอารมณ์และทักษะทางสังคม จึงแนะนำให้ใช้หุ่นยนต์ AI เป็นเครื่องมือเสริม ไม่ใช่ตัวแทนของครูแบบดั้งเดิม งานวิจัยแนะนำให้ปรับปรุงความสามารถของหุ่นยนต์ด้านการโต้ตอบและการจำลองการสอนแบบมนุษย์เพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน

11) การนำเสนอหัวข้อ The Effect of Chemotherapy on the Quality of Life of Head and Neck Cancer Patients

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและลำคอที่ได้รับเคมีบำบัด โดยเน้นถึงผลกระทบของโรคและการรักษาที่มีรบกวนการทำหน้าที่พื้นฐานของร่างกาย ส่งผลให้คุณภาพชีวิตต่ำ โดยเฉพาะในผู้ป่วยที่เป็นมะเร็งระยะลุกลามเฉพาะที่ การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบติดตาม (longitudinal study) โดยใช้แบบสอบถาม FACT-H&N ซึ่งมีความเชื่อมั่นภายใน (Cronbach's alpha) เท่ากับ 0.92 เพื่อประเมินคุณภาพชีวิตใน 4 มิติหลัก และอีก 1 มิติเฉพาะด้านศีรษะและลำคอ เก็บข้อมูลจากผู้ป่วยจำนวน 70 ราย ก่อนรับเคมีบำบัดรอบที่ 1 และหลังรอบที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ t-test แบบจับคู่ ผลการวิจัยพบว่า รอยโรคส่วนใหญ่อยู่ในช่องปาก โดย 54% ของผู้ป่วยได้รับการรักษาในลักษณะประคับประคอง (palliative) คะแนนคุณภาพชีวิตเฉลี่ยก่อนการรักษาคือ 61.06 และเพิ่มขึ้นเป็น 109.99 หลังรอบที่ 3 ($t = 30.55, p < 0.001$) โดยเฉพาะในผู้ป่วยระยะ IV ซึ่งมีคะแนนเริ่มต้นต่ำที่สุดแต่แสดงการปรับตัวที่ดีขึ้นอย่างชัดเจนหลังการ

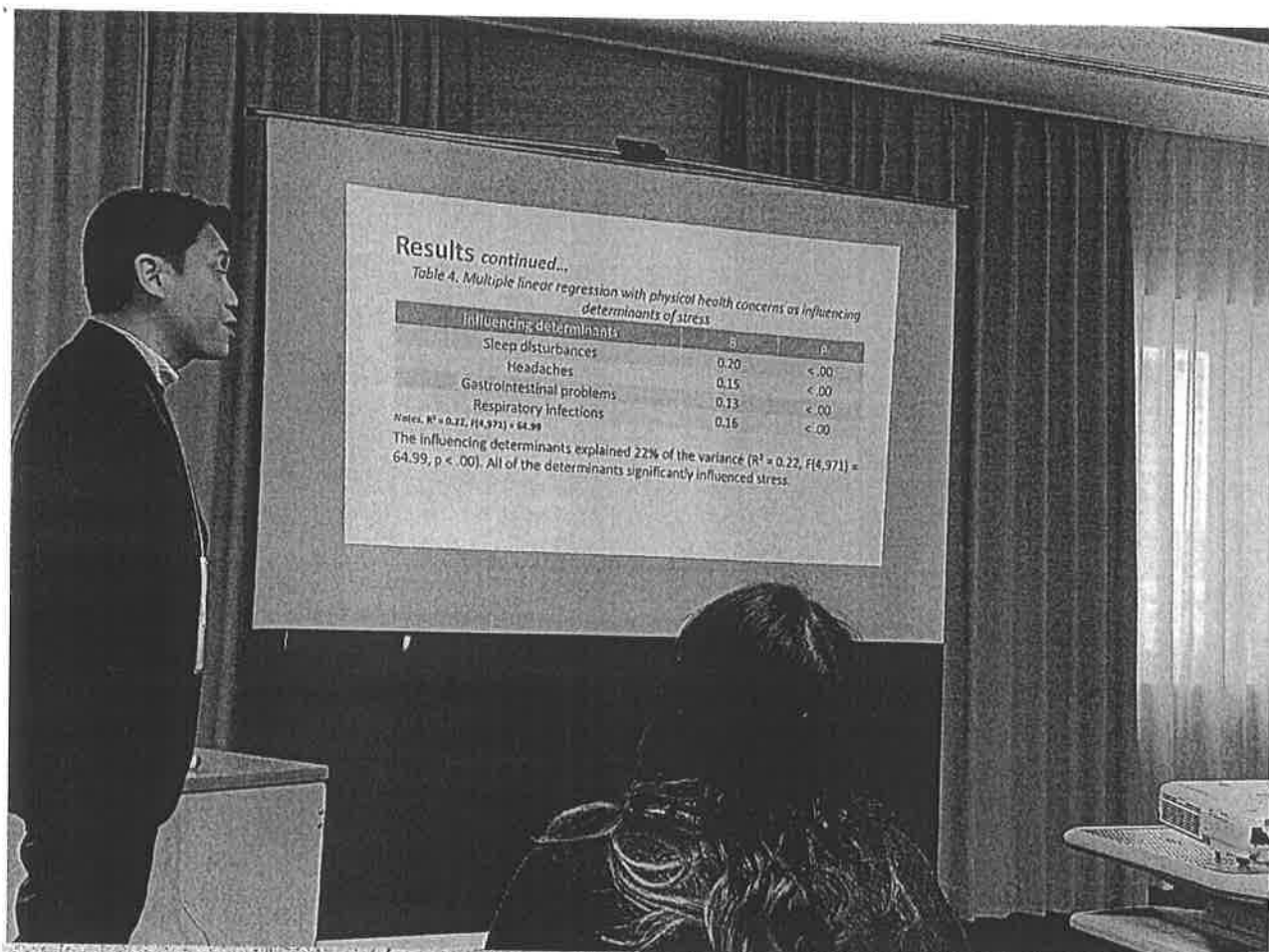
รักษา สรุปได้ว่าเคมีบำบัดในผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและลำคอมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต ลดอาการเจ็บปวด และเพิ่มความสามารถในการทำหน้าที่พื้นฐานของร่างกาย

12) การนำเสนอหัวข้อ Resilience in Caregivers of Schizophrenia Patients While Dealing with Caregiver Stress

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดของผู้ดูแล ความเข้มแข็งภายในจิตใจ (resilience) สุขภาพจิต และคุณภาพชีวิต (QOL) ของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทในรัฐอัสสัม ประเทศอินเดีย การวิจัยเป็นแบบภาคตัดขวาง (cross-sectional study) โดยมีผู้ดูแลหลักจำนวน 192 คน และใช้เครื่องมือประเมิน ได้แก่ Brief Resilience Scale, Caregiver Self-Assessment Questionnaire, Mental Health Continuum-Short Form และ WHOQOL-BREF ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ผู้ดูแลที่มีความเครียดต่ำและมีความเข้มแข็งภายในจิตใจสูงมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งในด้านสุขภาพกายและสิ่งแวดล้อม ความเข้มแข็งทางจิตใจมีบทบาทเป็นตัวแปรกลาง (mediator) ระหว่างความเครียดและผลลัพธ์ด้านคุณภาพชีวิตและสุขภาพจิต โดยผู้ดูแลที่มี resilience สูงจะมีสุขภาพกาย สดชื่น จิตใจ และสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ งานวิจัยนี้มีส่วนสำคัญในการพัฒนาโปรแกรมฟื้นฟูสมรรถภาพและการแทรกแซงในครอบครัวที่เหมาะสมกับบริบทวัฒนธรรมของอินเดีย เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง ลดภาระ และยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้ดูแล ช่วยให้สามารถดูแลผู้ป่วยจิตเภทในครอบครัวได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(6) ภาพบรรยากาศการเข้าร่วม

Background

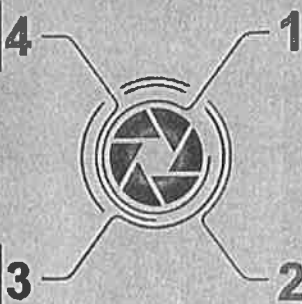
Frailty and Implications in Singapore's Context

Action Areas

- Early detection and proactive care at accessible touchpoints
- Comprehensive Geriatric Assessment (CGA) to assess needs and develop personalised and multidisciplinary care plan

Implications

- Increased likelihood of geriatric syndromes (e.g., functional decline, falls, malnutrition etc.), mortality, disability and, poor quality of life
- Higher healthcare utilisation

Imminent Super-Aged Nation

- One of the fastest ageing nations
- One in four Singaporeans will be 65 and above by 2030

Rising Prevalence of Frailty

- At least 30% and 5% of older adults were pre-frail and frail respectively
- Frailty expected to rise to 27% by 2030

Physical Geriatric Assessment Using Motion App in Primary Care: Effectiveness of Geriatric Function and Balance in the Elderly
Ministry of Health, Singapore. (2021) [Early Impact Policy Report](#)
Institute of Geriatrics and Active Ageing (IGAA), Tan Tock Seng Hospital. (2022) [Public Health Risk of COVID-19 and strategies to prevent and manage it](#)
Pharm. J. (2020) 196(10), 1000-1001

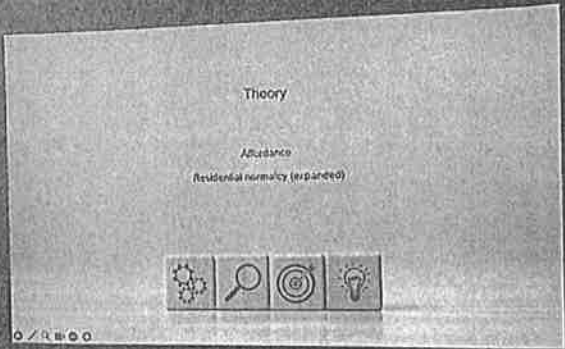
未 IGA

Theory

Assurance

Residential normalcy (expanded)

Below the text, there is a row of four icons: a gear, a magnifying glass, a target, and a lightbulb.

(7) ประโยชน์ที่ได้รับ

1) ประโยชน์ที่ผู้รับทุนได้รับ

- (1) ได้รับโอกาสเผยแพร่ผลงานวิจัยในเวทีนานาชาติ
- (2) แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพจิตจากนานาชาติ
- (3) ได้แนวทางใหม่ในการปรับปรุงบริการแนะแนวและการดูแลสุขภาพจิตในระดับมหาวิทยาลัย

2) ประโยชน์ที่มหาวิทยาลัยได้รับ

- (1) ส่งเสริมภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยในเวทีวิชาการระดับนานาชาติ
- (2) ขยายเครือข่ายความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยและองค์กรต่างประเทศ
- (3) สร้างโอกาสในการเข้าร่วมโครงการวิจัยหรืองานสัมมนาในอนาคต

(8) ข้อเสนอแนะ

- (1) ควรสนับสนุนการนำเสนอผลงานวิจัยในเวทีนานาชาติอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะประเด็นด้านจิตวิทยา สุขภาพจิต และพฤติกรรมมนุษย์ที่มีผลกระทบจากบริบทโลกยุคใหม่
- (2) มหาวิทยาลัยควรจัดตั้งศูนย์แนะแนวและบริการสุขภาพจิตเพื่อรองรับความต้องการของนักศึกษาอย่างเป็นระบบ

หลักฐานนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน
ในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกอาเซียนศึกษาและความปลอดภัย

หน่วยที่ 6: พฤติกรรมศาสตร์ สุขศึกษา และการประชาสัมพันธ์ในงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
โปรดอ่านหัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์ของหน่วยที่ 6 แล้วจึงศึกษารายละเอียดของแต่ละตอนต่อไป
ตอนที่

- 6.1 พฤติกรรมสุขภาพและปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมในบริบทของอาชีวอนามัย
- 6.2 แนวทางการจัดกิจกรรมสุขศึกษาเพื่อส่งเสริมสุขภาพแรงงาน
- 6.3 กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความตระหนักรู้ด้านความปลอดภัยในที่ทำงาน

แนวคิด

1. พฤติกรรมสุขภาพของแรงงานไม่ได้เกิดจากการรับรู้ด้านสุขภาพเพียงอย่างเดียว แต่เป็นผลจากการผสมผสานระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล (เช่น ความเครียด ทัศนคติ) และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (เช่น การสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา สภาพแวดล้อมในการทำงาน) การทำความเข้าใจพฤติกรรมสุขภาพผ่านมุมมองของพฤติกรรมศาสตร์จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการวางแผนการจัดการด้านอาชีวอนามัย
2. สุขศึกษาในงานอาชีวอนามัยไม่ใช่เพียงการให้ความรู้ แต่ต้องเน้นการสร้างแรงจูงใจและเปลี่ยนพฤติกรรมโดยใช้หลักการของ Health Belief Model, Theory of Planned Behavior และการเรียนรู้จากประสบการณ์ การออกแบบกิจกรรมสุขศึกษาจึงควรมีทั้งด้านเนื้อหา วิธีการ และการประเมินผลที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายแรงงาน
3. การประชาสัมพันธ์ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยต้องออกแบบให้เหมาะสมกับช่องทางที่กลุ่มแรงงานเข้าถึงได้ เช่น สื่ออินโฟกราฟิก ป้ายความปลอดภัยในโรงงาน คลิปวิดีโอสั้น หรือการใช้เทคโนโลยีผ่านแอปพลิเคชันในสมาร์ทโฟน และควรผสมผสานกับการรณรงค์ การอบรม และการมีส่วนร่วมของพนักงาน เพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมและสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย

ผลลัพธ์การเรียนรู้

เมื่อศึกษาหน่วยที่ 6 นักศึกษาจะสามารถ

1. อธิบายแนวคิดพื้นฐานของพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยได้
2. ออกแบบกิจกรรมสุขศึกษาเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพในกลุ่มแรงงานได้
3. วิเคราะห์และเลือกกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมความปลอดภัยในองค์กรได้

ตอนที่ 6.2: การจัดกิจกรรมสุขศึกษาในงานอาชีพวนามัย

สุขศึกษาในบริบทของอาชีพวนามัยไม่ใช่เพียงการให้ข้อมูลด้านสุขภาพแก่แรงงานเท่านั้น หากแต่เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ออกแบบมาเพื่อส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมสุขภาพที่ดีขึ้น ลดพฤติกรรมเสี่ยง และเสริมสร้างทัศนคติที่เอื้อต่อความปลอดภัยและสุขภาวะของแรงงานในสถานประกอบการอย่างยั่งยืน การจัดกิจกรรมสุขศึกษาที่มีประสิทธิภาพจึงจำเป็นต้องอาศัยหลักการของพฤติกรรมศาสตร์และกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

เรื่องที่ 6.2.1 ขั้นตอนการออกแบบกิจกรรมสุขศึกษา

การออกแบบกิจกรรมสุขศึกษาที่ดีควรมีลำดับขั้นตอนที่เป็นระบบ เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประเมินผลได้อย่างชัดเจน โดยสามารถแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนหลัก ดังนี้:

1. วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย

การทำความเข้าใจลักษณะของแรงงาน เช่น อายุ เพศ ระดับการศึกษา ลักษณะงาน ภาระงาน ความเสี่ยงต่อสุขภาพ และความเชื่อด้านสุขภาพ จะช่วยให้นักสุขศึกษาออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสมกับบริบทเฉพาะของกลุ่มแรงงานนั้น ๆ

2. ตั้งเป้าหมายของกิจกรรม

เป้าหมายควรมีความชัดเจน วัดผลได้ และสอดคล้องกับปัญหาสุขภาพที่ต้องการปรับเปลี่ยน เช่น

- เพิ่มความรู้เรื่องการใช้เครื่องป้องกันฝุ่น
- ลดพฤติกรรมสูบบุหรี่ในพื้นที่โรงงาน
- ส่งเสริมการปฏิบัติ ergonomic ที่ถูกต้องในสายการผลิต

3. วางแผนกิจกรรม

เลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น การบรรยาย กิจกรรมกลุ่ม การสาธิต หรือการใช้สื่อมัลติมีเดีย รวมถึงกำหนดระยะเวลา วิทยากร อุปกรณ์ และงบประมาณ โดยพิจารณาจากลักษณะของกลุ่มเป้าหมายและบริบทของสถานที่ทำงาน

4. ประเมินผล

การประเมินผลควรทำทั้งก่อนและหลังการจัดกิจกรรม เพื่อวัดการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม เช่น

- แบบสอบถามวัดความรู้

- การสังเกตพฤติกรรมการใช้ PPE
 - การสัมภาษณ์หลังการอบรม
- การประเมินยังช่วยปรับปรุงกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นในอนาคต

เรื่องที่ 6.2.2 รูปแบบกิจกรรมสุขศึกษาที่เหมาะสมกับแรงงาน

การเลือกใช้รูปแบบกิจกรรมที่หลากหลายและเน้นการมีส่วนร่วมของแรงงานจะช่วยเพิ่มความสนใจและตั้งใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ดียิ่งขึ้น รูปแบบที่นิยมใช้ในงานอาชีวอนามัย ได้แก่:

■ การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning)

เช่น การระดมสมอง การอภิปรายกลุ่มย่อย (focus group) หรือการถอดบทเรียนจากประสบการณ์จริง

■ เกมจำลองสถานการณ์ (Simulation)

ใช้เกมเพื่อสร้างสถานการณ์สมมุติที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริงของแรงงาน เช่น เกมจำลองการหนีไฟ การสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล (PPE) เพื่อฝึกฝนการตัดสินใจภายใต้ความกดดัน

■ การให้คำปรึกษาเชิงสุขภาพ (Health Counseling)

เหมาะกับปัญหาสุขภาพเฉพาะบุคคล เช่น ความเครียดเรื้อรัง การติดบุหรี่ การมีโรคประจำตัว โดยอาจใช้รูปแบบรายบุคคลหรือกลุ่มเล็ก เพื่อให้เกิดความไว้วางใจ

■ สื่อสุขศึกษา

เช่น อินโฟกราฟิก คลิปวิดีโอสั้น โปสเตอร์ความปลอดภัย หรือการแจ้งเตือนผ่านแอปพลิเคชันภายในโรงงาน

เรื่องที่ 6.2.3 ตัวอย่างจากงานวิจัยในเวทีนนานาชาติ

1) “WellFeet” – แอปพลิเคชันดูแลเท้าผู้ป่วยเบาหวาน

งานวิจัยจากสิงคโปร์โดย Ho et al. พัฒนาแอป “WellFeet” เพื่อส่งเสริมความรู้ด้านการดูแลเท้าในผู้ป่วยเบาหวานและผู้ดูแล โดยมีเนื้อหาแบบมัลติมีเดีย แชทบอทให้คำแนะนำ และแบบประเมินพฤติกรรม พบว่า ภายใน 1 เดือนของการใช้งาน ผู้ใช้มีความรู้และพฤติกรรมการดูแลเท้าดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

การประยุกต์ใช้ในแรงงาน: สามารถนำแนวคิดนี้มาพัฒนาแอปหรือระบบแจ้งเตือนการดูแลสุขภาพสำหรับแรงงานในภาคการผลิต เช่น เรื่องออฟฟิศซินโดรม ความดันโลหิตสูง หรือการล้างมืออย่างถูกวิธีในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร

2) AI Literacy สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัย

Oner (ตุรกี) ออกแบบหลักสูตรส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับ AI ในกลุ่มนักวิจัยรุ่นใหม่ โดยเน้น 4 มิติ คือ การรู้จัก การใช้ การประเมิน และจริยธรรม พบว่าเมื่อผู้เรียนเข้าใจพื้นฐานเทคโนโลยี ก็สามารถวิพากษ์การใช้งาน AI ได้อย่างรอบคอบมากขึ้น

การประยุกต์ใช้ในแรงงาน: สถานประกอบการที่ใช้ AI หรือเครื่องจักรอัตโนมัติสามารถออกแบบกิจกรรมให้แรงงานเข้าใจกลไกการทำงาน ความเสี่ยง และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยี เช่น การสอนให้พนักงานวิเคราะห์ข้อมูลจาก dashboard หรือ sensor ได้เอง

สรุป

การจัดกิจกรรมสุขศึกษาในงานอาชีพอนามัยควรมองไกลกว่าการ “ให้ข้อมูล” โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม การเชื่อมโยงกับบริบทของแรงงาน และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีร่วมกับหลักพฤติกรรมศาสตร์อย่างสร้างสรรค์ หากทำได้อย่างเป็นระบบ จะช่วยเสริมสร้างวัฒนธรรมสุขภาพในสถานประกอบการ และลดความเสี่ยงต่อโรคและอุบัติเหตุจากการทำงานได้อย่างยั่งยืน